

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217203769
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2018:8217203769.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés - advokát, sídlo AK Bratislava, Karadžičova 8, proti žalovanému: D. H., P.: XX.XX.XXXX, Y. W. XX, o zaplatenie 983,93 Eur s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca pôvodne Všeobecná úverová banka, a.s. sa žalobou doručenou súdu dňa 22.05.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 983,93 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 21.04.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným dňa 31.10.2012 uzavrel zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 42634271. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 % ročne. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 450 Eur a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú splátku v sume 15 Eur. Žalovaný si povinnosti podľa zmluvy neplnil a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 06.04.2017 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom k 31.03.2017 v sume 983,93 Eur.

2. Žalovanému boli žaloba, prílohy i procesné poučenie doručené dňa 03.10.2017. Žalovaný sa k týmto nijako nevyjadril.

3. Uznesením zo dňa 08.08.2017, č.k.: 4Csp/4/2017 - 40 súd pripustil zmenu strany žalobcu, a to na Intrum Justitia Slovakia s.r.o. Právoplatnosť nadobudlo dňom 12.09.2017.

4. Na verejné vyhlásenie rozsudku sa strany nedostavili. Bolo konštatované, že oznam o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b/ bol na úradnej tabuli Okresného súdu Bardejov vyvesený a na webovom sídle zverejnený dňa 03.01.2018.

5. Súd vykonal dokazovanie Žiadosťou o aktiváciu Bankomatky Triangel z 31.10.2012, č. 42634271 (čl. 8), obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných VÚB, a.s. (čl. 10), výpisom za zúčtovacie obdobie 09.11.2012 - 31.03.2017 (čl. 12), ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

6. Právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa 31.10.2012 uzavreli Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 42634271. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 % ročne. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 460 Eur a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú splátku v sume 15 Eur. Žalovaný si povinnosti podľa zmluvy neplnil a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 06.04.2017 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom k 31.03.2017 v sume 983,93 Eur. V žalobe, písomnom podaní ani v prílohách k žalobe nemožno zistiť, či pôvodný žalobca úver vyhlásil za predčasne splatný a kedy sa tak stalo. Tiež nemožno zistiť, či pohľadávka pôvodne banky bola postúpená na žalobcu pred jej splatnosťou alebo po splatnosti, pretože termín konečnej splatnosti nie je možné zistiť.

7. Pri rozhodovaní o žalobe súd vychádzal z obsahu žaloby žalobcu a ním predložených listín.

8. Podľa § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že časť obsahu zmluvy možno určiť odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

11. Podľa § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

12. Podľa § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

13. Podľa § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

14. Podľa § 714 ods. 1 Obchodného zákonníka zo zostatku účtu platí banka úrok. Úroky sú splatné, ak nie je v zmluve určené niečo iné, koncom každého kalendárneho štvrťroka a pripisujú sa v prospech bežného účtu.

15. Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere, či zmluva o bežnom účte považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou.

16. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

17. Podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

18. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka (účinného ku dňu vzniku zmluvného vzťahu), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách (účinného v čase postúpenia pohľadávky aj v čase uzavretia zmluvy), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Základným znakom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

24. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 (ďalej iba „Smernica“) zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

25. Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

26. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

27. Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

28. Súd vyhodnotil uzavretú zmluvu s ohľadom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, keď právny predchodca žalobcu ako veriteľ je podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník - zákazník (žalovaný) nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť, ako spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku, všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník s účinnosťou od 1.4.2004 a zaviedol do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Dovtedy obdobný typ zmluvy čiastočne upravoval zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov ako tzv. typovú zmluvu (spotrebiteľskú). Súd nespochybňuje aplikáciu Obchodného zákonníka na vznik zmluvy, avšak pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Pričom ako vyplýva z Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zmluvy nesmú obsahovať dohody, ktoré by stavali spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad je podľa názoru súdu plne eurokonformný (t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom). Aj preto je súd názoru, že je potrebné považovať záväzkovo právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi za občianskoprávny vzťah, nie vzťah obchodnoprávny. Taktiež ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere, považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa (Občiansky zákonník, zákon o ochrane spotrebiteľa, zákon o spotrebiteľských úveroch), ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Súd v tomto názore (ohľadom spotrebiteľskej zmluvy) podporuje aj zákon č. 129/2010 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy je potrebné posudzovať túto zmluvu aj z pohľadu kritérií obsiahnutých v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom na ochranu spotrebiteľa. Preto nemožno prisvedčiť, že vzniknutý zmluvný vzťah je vzťahom obchodnoprávnym a nemožno akceptovať ani dohodu podľa § 262 Obchodného zákonníka (nekalá podmienka, obsah zmluvy spotrebiteľ nemohol ovplyvniť). Súdy už opakovaně o uvedenom rozhodli vo svojich rozhodnutiach. Uvedené vyplýva aj zo znenia a zmyslu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Na podporu tejto argumentácie súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo 12/2014 zo dňa 21.04.2015.

29. Je nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmlúv vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (banka) a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka). Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných

strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ). Aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ - spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/ EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

30. Takéto postavenie dodávateľa má s poukazom na vyššie uvedené aj žalobca.

31. Súd pri posudzovaní dôvodnosti podanej žaloby skúma, či žalobcovi svedčí právo, ktorého sa domáha, t.j. či je nositeľom hmotného práva, ktoré je predmetom konania (aktívna vecná legitimácia) a či žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobca domáha (pasívna vecná legitimácia). Nedostatok vecnej legitimácie na strane žalobcu či žalovaného znamená, že žalobe nemožno vyhovieť. Predpokladom úspešnosti žaloby je, že žalobca preukáže, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a že žalovaný je nositeľom zodpovedajúcej hmotnoprávnej povinnosti.

32. Podľa § 5b zákona NR SR č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1. mája 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Keďže zákonodarca uplatňovanie príslušného ustanovenia neobmedzil na vzťahy vzniknuté až po tomto dátume, je ním súd viazaný ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy a aj bez námietky musí teda prihliadať na uvedené oslabenie nároku veriteľa.

33. Žalobca odvodzuje svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy z predložených zmlúv a ďalších listinných dôkazov titulom uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.08.2017, na základe ktorej mu mala byť pohľadávka voči žalovanému s príslušenstvom postúpená z postupcu VÚB, a.s.. Uvedené bolo žalovanému oznámené písomne.

34. Za výzvu žalovanému v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách pred postúpením pohľadávky súdu nemožno považovať listinu, v ktorej absentuje uvedenie presnej výšky dlhu a presného času dokedy má žalovaný plniť dlh. Z uvedeného vyplýva, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že boli splnené podmienky dané § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách na postúpenie pohľadávky vyplývajúcej z predloženej zmluvy z veriteľa VÚB, a.s. na jeho účet, teda omeškanie dlžníka - žalovaného so zaplatením aspoň časti dlhu nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní do dňa postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve, resp. súhlas klienta na postúpenie pohľadávok. Doručenie, resp. doručovanie výzvy podľa citovaného ustanovenia súdu nebola predložená. Splnenie podmienky uvedenej v § 92 ods. 8 zákona o bankách nenahradí oznámenie o postúpení pohľadávok.

35. Preto súd dospel k záveru, že žalobca, napriek poučeniu o dôkaznej povinnosti (terajšia znalosť procesného predpisu upravujúceho civilný proces sa predpokladá, keďže žalobca je zastúpený advokátom) neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu preukázaniu dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, a čo je najdôležitejšie, neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu svojej aktívnej hmotnoprávnej legitímácie. Pre nepreukázanie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže byť postúpenie pohľadávky voči žalovanému účinné (pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pričom došlo k porušeniu § 92 ods. 8 zákona o bankách). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Pre uvedené dôvody sa súd nestotožnil s argumentáciou žalobcu uvedenou v žalobe a jeho podaniach. Rovnako sa súd ďalej nezaoberal dôvodnosťou nároku ako takého (vo vzťahu k náležitostiam zmluvy, resp. neprijateľnosti podmienok v nej zakotvených). Navyše nemožno konštatovať, že uvedená právna problematika je v súdnej praxi ustálená natoľko, aby v tomto prípade bolo možné uzavrieť, že rozhodnutie vo veci sa odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 220 ods. 3 CSP). Súd aj napriek uvedenému poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.11.2016, č.k. 2Co/28/2016-135, ktorá sa týkala obdobnej veci (postupca SLSP, a.s.), pričom žaloba bola z obdobných dôvodov zamietnutá súdom prvého stupňa a odvolacím súdom bolo uvedené rozhodnutie potvrdené. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že súd nie je oprávnený skúmať uvedené skutočnosti, keďže ich žalovaný vyslovene nenamieta, súd poukazuje na ust. § 5b zákona NR SR č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ako aj § 290 a nasledujúce C.s.p.

36. Žalobca tvrdí, že žalovaný svoj záväzok, vrátiť VÚB banka, a.s. poskytnutý úver, nesplnil a doposiaľ má dlh vo výške 983,93 Eur.

37. Splnenia dlhu žalovaným sa však domáha spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o. tvrdiac, že VÚB banka, a.s. svoju pohľadávku voči žalovanému postúpila na označenú spoločnosť zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou dňa 19.06.2017, preto právo domáhať sa splnenia dlhu voči žalovanému prešlo zo VÚB banka, a.s. na Intrum Justitia Slovakia s.r.o., teda žalobcu.

38. Veriteľom a zároveň postupcom bola VÚB banka, a.s., ktorá je bankou. Možnosť postúpenia pohľadávky banky z úveru na iný subjekt obmedzuje citované zákonné ustanovenie, určujúce podmienky, za ktorých banka takúto pohľadávku môže postúpiť.

39. Ako už bolo súdom uvedené, zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách, pre prípad, že medzi bankou, ako veriteľom a dlžníkom, nedôjde k dohode, vo svojom ustanovení § 92 ods. 8 možnosť banky, svoju pohľadávku, ktorú má z poskytnutého úveru, postúpiť na inú osobu ako nového veriteľa, podmieňuje splnením v citovanom zákonom ustanovení uvedených podmienok. Okrem iného sa žiada v prípade omeškania dlžníka s úhradou úveru, aby banka dlžníka písomne vyzvala k úhrade omeškaných splátok a až v prípade, že dlžník napriek výzve, je naďalej, po dobu najmenej 90 dní v omeškaní so splatením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka aj bez súhlasu dlžníka, svoju pohľadávku postúpiť na inú osobu.

40. Žalobca v žalobe neuviedol žiadne skutočnosti, prípadne dôkazy, z ktorých by súd mohol vyvodiť záver, či VÚB banka, a.s. pred postúpením pohľadávky, ktorú mala proti žalovanému, a ktorá bola predmetom postúpenia, postupovala v súlade s už citovaným ustanovením § 92 ods. 8 zák. o bankách. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobca preukázal len s ohľadom na naplnenie podmienok podľa § 526 Občianskeho zákonníka.

41. Súd preto musel konštatovať, že VÚB banka, a.s. pohľadávku proti žalovanému, splnenia ktorej sa žalobca v konaní domáha, na žalobcu postúpila bez splnenia podmienok, ktoré pre ňu ako banku vyplývajú z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, a teda v rozpore s týmto zákonným ustanovením.

42. Pohľadávka, ktorej úhrady sa žalobca v konaní voči žalovanému domáha, bola na žalobcu VÚB bankou, a.s. postúpená v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zák. o bankách. V konaní nebolo preukázané, aby k postúpeniu pohľadávky došlo prípadne na základe dohody medzi VÚB bankou, a.s. a žalovaným, v dôsledku čoho zmluva o postúpení pohľadávky, ktorú žalobca dňa 19.06.2017 uzavrel s VÚB banka, a.s. a ktorou, podľa žalobcu, bolo založené jeho vlastníctvo k tejto pohľadávke a tým aj jeho aktívna legitímácia, požadovať úhradu pohľadávky žalovaným pred súdom, je pre rozpor so zákonom, v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, absolútne neplatnou.

43. Právny úkon, v tomto prípade zmluva o postúpení pohľadávky, postihnutý absolútnou neplatnosťou, je neplatný od samého počiatku, v dôsledku čoho z tohto právneho úkonu nevznikajú žiadne práva ani povinnosti, čo znamená, že k postúpeniu pohľadávky z VÚB banka, a.s. na žalobcu nedošlo a žalobca sa nestal jej vlastníkom. Žalobcovi preto nevzniklo ani právo požadovať od žalovaného úhradu tejto pohľadávky a súd z tohto dôvodu musel žalobu žalobcu, pre nedostatok jeho aktívnej legitímácie, zamietnuť.

44. V súdnej praxi sa v súvislosti s riešenou otázkou pomerne často objavuje argumentácia postupníkov, podľa ktorej vzhľadom na tematické zaradenie ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, skutočnosťami vyplývajúcimi z tohto ustanovenia nie je možné podmieňovať platnosť postúpenia pohľadávky. S takouto argumentáciou však nie je možné súhlasiť.

45. V predchádzajúcej časti dôvodov tohto rozsudku súd opakovane konštatoval, že pohľadávka, ktorej úhrady sa žalobca žalobou domáha, vznikla zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tak žalovaní mali pri uzatváraní zmluvy a jej plnení postavenie spotrebiteľa (§ 52 Občianskeho zákonníka). Rovnaké postavenie žalovaní majú aj v samotnom konaní a tak, čo do ich procesných práv a povinností sa na ňu vzťahujú osobitné ustanovenia C.s.p. týkajúce sa sporov s ochranou slabšej strany (§ 290 a nasl. C.s.p.).

46. Súd, v prípade sporov, v ktorých na strane žalovaného vystupuje spotrebiteľ, sú obzvlášť povinné starostlivo vyhodnocovať všetky skutočnosti, ktoré bez príslušnej zákonnej úpravy by mohli byť využité v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľovi poskytnúť potrebnú ochranu, v súlade s úpravou jeho postavenia nielen vnútroštátnym právom, ale tiež právom EÚ. V tomto smere súd poukazuje najmä na Smernicu Rady číslo 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá do právneho poriadku Slovenskej republiky bola prevzatá zákonom číslo 150/2004 Z.z. Rovnako poukazuje na ustanovenie § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

47. Práve preto je nutné vykladať v prospech spotrebiteľa aj citované ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vo vzťahu na obmedzenie možnosti banky postúpiť svoju pohľadávku, ktorú má voči spotrebiteľovi, na inú osobu.

48. Zákonodarca ustanovenie § 92 ods. 8 zaradil do štrnástej časti zákona o bankách upravujúcej ochranu klientov banky a bankové tajomstvo (§ 89 a nasl.). Z obsahu tejto časti zákona vyplývajú predovšetkým povinnosti banky pri nakladaní s informáciami, ktoré získa pri styku so svojimi klientmi, vrátane informácií, ktoré banka získa pri poskytovaní úverov, nesporne aj úverov spotrebiteľských. Ustanovenia zákona sú zamerané tak na úpravu povinnosti banky vo vzťahu k možnému protiprávnemu konaniu klientov banky aj na ochranu údajov, okrem iného, o ich majetkových pomeroch, vrátane ochrany pred neoprávneným zverejňovaním takýchto informácií. K tomuto účelu slúži aj ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré má zabrániť banke poskytnúť tretej osobe informácie, že klientovi bol poskytnutý úver i jeho podmienky, teda informácie, ktoré sú súčasťou informácií o jeho majetkových pomeroch, a to bez toho, aby s poskytnutím takýchto informácií klient súhlasil a bez jeho súhlasu, len z dôvodov na strane klienta, t. j. iba v prípade, ak klient poruší zmluvné podmienky, keď napriek písomnej výzve zo strany banky, neplní svoje povinnosti poskytnutý úver splácať a naďalej je v omeškaní, najmenej po dobu 90 dní.

49. Nemôžu byť pochybnosti v tom, že obmedzenia banky vyplývajúce z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách treba považovať za imanentnú súčasť ústavného práva či už fyzickej alebo právnickej osoby na ochranu pred neoprávneným zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov (čl. 19 ods. 3 Ústavy) v tomto prípade údajov o jeho majetkových pomeroch. Odovzdanie údajov o poskytnutom úvere a jeho podmienkach bankou tretej osobe bez splnenia podmienok § 92 ods. 8 zák. o bankách je tak treba považovať za neoprávnené zverejnenie údajov o osobe dlžníka včítane údajov o jeho majetkových pomeroch. Bez významu v tejto súvislosti nie je ani skutočnosť, že poskytovateľ úveru, v tomto prípade banka, je v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti spotrebiteľa o poskytnutie úveru, povinný zo zákona (§ 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.) zisťovať schopnosti žiadateľa o úver, úver splácať a nesporne v rámci toho zisťovať aj jeho najmä rodinné a majetkové pomery, pričom tieto údaje tvoria obsah dokumentácie

o záväzkovom vzťahu, ktorú ako to výslovne vyplýva z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, je banka povinná pri postúpení pohľadávky, odovzdať postupníkovi.

50. Vzhľadom na uvedené tak nemôžu byť pochybnosti o tom, že podmienky postúpenia pohľadávky bankou tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, treba považovať za zákonom stanovené podmienky, ktoré musia byť naplnené pre možnosť banky svoju pohľadávku z úveru postúpiť na inú osobu. Bez ich splnenia je postup banky v rozpore s týmto zákonným ustanovením, teda odporuje zákonu, v dôsledku čoho zmluva o postúpení pohľadávky, ktorú by banka bez súhlasu dlžníka, napriek tomu s treťou osobou uzavrela, je podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná.

51. Podľa čl. 17 základných princípov zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

52. Podľa § 187 ods. 1 a 2 C.s.p., za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

53. Podľa § 191 ods. 1 a 2 C.s.p., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

54. Podľa § 215 ods. 1 a 2 C.s.p., súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

55. Podľa § 219 odsek 1 C.s.p., rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Prítom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie.

56. Podľa § 297 C.s.p., súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

57. Podľa § 219 odsek 2 C.s.p., rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený; neprítomným stranám ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenia o odročení pojednávania sa v tomto prípade použijú.

58. Podľa § 219 odsek 4 C.s.p., len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

59. Záverom súd uvádza, že žaloba okrem toho, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, obsahuje ďalšie nedostatky, na ktoré súd nebol povinný advokátom zastúpeného žalobu povinný upozorniť. Zo žaloby a príloh nemožno vyčítať, či ohľadom pohľadávky banky nastala predčasná splatnosť, ako to evokuje položka náklady na vymáhanie do vyhlásenia okamžitej splatnosti, alebo či nastala konečná splatnosť úveru dohodnutá na pevný deň podľa úverovej zmluvy. Zo zmluvy možno vyčítať len toľko, že žalovanému bol poskytnutý úverový rámec 2.400 Eur, nie 450 Eur ako to tvrdil žalobca. Štandardná mesačná splátka bola dohodnutá na 80 Eur mesačne, nie 15 Eur, ale neuvádza sa, v ktorý deň bola splatná. Ak bolo plnenie rozvrhnuté na splátky, môže sa veriteľ domáhať ich zaplatenia, pričom premĺčania doba plynie pre každú splátku samostatne. Ak pre neplnenie splátok veriteľ vyhlásil úver za predčasne splatný (čo sa javí z výpisu kde sa prvýkrát náklady vymáhania do vyhlásenia okamžitej splatnosti uvádzajú k 25.12.2013, poslednýkrát 25.05.2014), nie je možné zistiť, ku ktorému dňu sa tak stalo. Premĺčacia doba potom plynie odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti. Na premĺčanie súd prihliada zo zákona. Z uvedeného vyplýva, že i keby žalobca preukázal

svoju aktívnu vecnú legitímáciu, neuniesol povinnosť tvrdenia ani dôkazné bremeno, pretože v žalobe nedostatočne popísal všetko, čo sa vyžaduje pre posúdenie jeho práva na zaplatenie, ako i pre to, či jeho právo nie je premičané. Zároveň nejde o vadu žaloby, na ktorej odstránenie by mal súd vyzývať, pretože i za týchto nedostatkov žaloby bolo možné vo veci konať a rozhodnúť.

60. Podľa § 255 odsek 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

61. Podľa § 262 odsek 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

62. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 C.s.p. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, a to v plnom rozsahu. Nakoľko ale súd so žalovaným nekonal, keďže sa ani nevyjadril k žalobe, nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.